

Гендо, х. Иванчо, х. Димо. По време на последвалото "Голямо преселение" в една от българските депутации до ген. Дибич, изразители и защитници на българските искания са х. Атанас х. Паскалев, х. Васил х. Михайлов, Цонко х. Койноулу от Сливен. Хаджи Никола Драгойчев набира българи за доброволческите отряди в Кримската война. В летописа на революционните борби записват имената си бунтовниците х. Йордан- убит в Цариград, х. Ставри, х. Стефан Копринаджи, х. Калуда и х. Мария в Търновското въстание 1862 г., х. Георги Вълчанов в Сръбско- турската война 1876 г., х. Димитър х. Петров Бояджиев- член на Сливенския революционен комитет 1876 г., х. Костадин х. Димитров- участник в Ботевата чета. Символ на българската национална революция е Хаджи Димитър, загинал като войвода на чета през 1868 г.

Разширили своя кръгзор след пътуването си до Света гора или Атон, сливенските поклонници развиват индивидуално историческо съзнание, компонент при формирането, укрепването и развитието на българското национално съзнание. Те се посвещават на делото да издирят и съхранят изгубените следи от родното минало. Интересът на поклонниците към писменните и вещевени паметници от историята носят полъха на общественото обновление. Те стават белег за формиране на обществена потребност от осъзнаване на националната индивидуалност и минало. Мнозина от сливенските "яръм- хаджии" и хаджии осъзнават необходимостта да се запишат събитията от настоящето, за да бъдат изпратени в бъдещето. Хаджи Юрдан- Иван Селимински твърди, че никой няма право да се гордее с "наследено име", защото нравственото благородство е вродено и придобито. Същевременно той подчертава, че неговият род има 500-годишната история, написана от свещеник Протофан и скътана като голяма ценност в семейния иконостас. Ръкописът е изгубен по време на "Голямото преселение". "Имаше и стари хрисовули и турски султански фермани, които вуйчо ми Гендо Вълков, първенец в разстояние на 25 години, тогава ги събра, за да не се изгубят - отбелязва Селимински-вярвам, че те още се пазят там, както и премного бележки на същия за разни важни събития в Турция в негово време".³⁴ Д-р Иван Селимински продължава родовата традиция за съхранение на историческата памет. Неговите "Исторически спомени" са важен извор за възрожденското време, защото той е описал събития между 30-те и 60-те години на XIX в, в които е участвал или е бил свидетел. Осмисленият дълг към писаната история остава нереализиран в пълен обем, но е заложен като важен компонент за духовното пространство на поколенията: „Аз в беглото си историческо изложение като оставих тук-там празнина изказ-